

Dia 17 de maig de 2024

Andreu Servera Lago

“Siau tots benvinguts a aquest acte de reconeixement a una persona que, fins ara, havia estat anònima per a la gran majoria de vosaltres.

Com a representant de la família d'Andreu Servera Lago voldria fer un poc de recordança i tornar enrera en el temps...

Es padrí va néixer dia 21 de desembre de 1899. Era conrador i estava casat amb na Rosa Perelló Ferragut. Tenien tres fills, n'Andreu, en Joan i na Bàrbara. Vivien aquí, al carrer Sorteta. I pel que ens han contat era un home valent i entusiasta, amb ganes de canviar el món. Quan varen venir mal donades, no va dubtar a deixar la família per anar a lluitar pels seus ideals.

Així, quan va esclatar la guerra va fugir amb un grup d'homes, i es pensa que es varen amagar per Aubarca per després partir cap a Menorca, ja que allà ho dominaven els republicans. Quan va ser a Maó va ser assistent del Comandant Militar Brandaris.

Dia 1 de maig de 1937 es va descobrir un complot contra la República i van ser detingudes unes quantes persones, que varen dur a la Comandància de Maó per ser interrogades, però aquella detenció va acabar amb un tiroteig i una persona va morir.

Dia 24 de febrer de 1939, a punt d'acabar la guerra, ja comandaven els nacionals. Al padrí li feren un judici sumaríssim, o un Consell de Guerra, on el jutjaren pels fets succeïts el 1937. I el varen declarar culpable. La sentència va ser la pena de mort.

I així, dia 3 d'abril de 1939, a la Fortalesa de la Mola, es va dur a terme la setena execució, on afusellaren 17 persones, i una d'elles era n'Andreu Servera Lago.

En aquest moment és la primera vegada que xerr d'aquest tema públicament, però també davant de la meva família. Entre nosaltres d'aquest tema no se'n parlava mai. Tothom ho sabia, però ningú en parlava. De petits, la padrina i els fills estaven atemorits, i ho passaren molt malament, però després aprengueren a viure amb aquell pesar.

Per tant, ara volem donar les gràcies a les persones que han fet possible aquest acte, per la feina i la constància que han tengut, per no deixar de banda la meitat de la història del nostre país, perseverant, investigant i aclarint coses que estaven embullades. Hem arribat fins aquí, on avui posaran una pedra que recorda un trosset de la història oblidada per a molts. Però necessària perquè fets com aquest no tornin a succeir. Diuen que hem d'aprendre del passat i no caure en les mateixes equivocacions. Meam si és vera.

Per desgràcia, ni mon pare ni el tio Joan ja no hi són. Supòs que es sentirien orgullosos de veure un reconeixement públic al seu pare, però pot ser pensassin com la padrineteta, que me va dir “han arribat tard. I ara, per què...”. Jo li vaig dir: “pensau que tota persona té dret a tenir una sepultura digna, amb una làpida amb el seu nom. Nosaltres no sabem on és el padrí. Diuen que a una fossa comuna a Maó. Per tant, pensau que aquí ell hi tindrà la seva làpida i no caurà en l'oblit”.

Vull donar les gràcies, en primer lloc, a la persona que va tenir la idea de fer aquestes pedres. També a l'Associació de Memòria Històrica, ja que gràcies a ells, que duen anys fent una feinada, aquestes persones que eren les grans oblidades, tenen el seu lloc. També al Govern, per permetre i ajudar a fer això possible. I un agraïment molt especial a en Jaume Morey per la seva tasca incansable de recerca i documentació.

Per acabar, només voldria dir que vengui el govern que vengui, facin el possible per no derogar la Llei de Memòria Històrica. Deixau que la gent que encara té ferides obertes les pugui tancar i seguir endavant sense rancúnies, sense silencis, sense repressió. Obrint una porta al futur, que mai més hi hagi guerres que destrossin famílies; que facem servir les paraules per convida tots plegats.

Moltes gràcies.”

Rosa Servera